

श्रीमद् भागवत रसिक कुटुंब

श्रीदुर्गासप्तशती (नवम अध्याय)

॥ श्रीदुर्गायै नमः ॥
॥ श्रीदुर्गासप्तशती ॥
॥ अथ नवमोऽध्यायः ॥

। ध्यानम् ।

ॐ बन्धूककाञ्चननिभं(म्) रुचिराक्षमालां(म्),
पाशाङ्कुशौ च वरदां(न्) निजबाहुदण्डैः ।
बिभ्राणमिन्दुशकलाभरणं(न्) त्रिनेत्र-
मर्धाम्बिकेशमनिशं(वँ) वपुराश्रयामि ॥

ॐ राजोवाच ॥ 1 ॥

विचित्रमिदमाख्यातं(म्), भगवन् भवता मम ।
देव्याश्चरितमाहात्म्यं(म्), रक्तबीजवधाश्रितम् ॥ 2 ॥

भूयश्चेच्छाम्यहं(म्) श्रोतुं(म्), रक्तबीजे निपातिते ।

चकार शुम्भो यत्कर्म, निशुम्भश्चातिकोपनः ॥ 3 ॥

ऋषिरुवाच ॥ 4 ॥

चकार कोपमतुलं(म्), रक्तबीजे निपातिते ।
शुम्भासुरो निशुम्भश्च, हतेष्वन्येषु चाहवे ॥ 5 ॥

हन्यमानं(म्) महासैन्यं(वँ), विलोक्यामर्षमुद्वहन् ।
अभ्यधावन्निशुम्भोऽथ, मुख्ययासुरसेनया ॥ 6 ॥

तस्याग्रतस्तथा पृष्ठे, पार्श्वयोश्च महासुराः ।
सन्दष्टौष्ठपुटाः(ख) क्रुद्धा, हन्तुं(न्) देवीमुपाययुः ॥ 7 ॥

आजगाम महावीर्यः(श), शुम्भोऽपि स्वबलैर्वृतः ।
निहन्तुं(ञ्) चण्डिकां(ङ्) कोपात् - कृत्वा युद्धं(न्) तु मातृभिः ॥ 8 ॥

ततो युद्धमतीवासीद् - देव्या शुम्भनिशुम्भयोः ।
शरवर्षमतीवोग्रं(म्), मेघयोरिव वर्षतोः ॥ 9 ॥

चिच्छेदास्ताञ्छरां(म्)स्ताभ्यां(ञ्), चण्डिका स्वशरोत्करैः ।
ताडयामास चाङ्गेषु, शस्तौघैरसुरेश्वरौ ॥ 10 ॥

निशुम्भो निशितं(ङ्) खड्गं(ञ्), चर्म चादाय सुप्रभम् ।
अताडयन्मूर्ध्नि सिं(म्)हं(न्), देव्या वाहनमुत्तमम् ॥ 11 ॥

ताडिते वाहने देवी, क्षुरप्रेणासिमुत्तमम् ।
निशुम्भस्याशु चिच्छेद ,चर्म चाप्यष्टचन्द्रकम् ॥ 12 ॥

छिन्ने चर्मणि खड्गे च, शक्तिं(ञ्) चिक्षेप सोऽसुरः ।
तामप्यस्य द्विधा चक्रे, चक्रेणाभिमुखागताम् ॥ 13 ॥

कोपाध्मातो निशुम्भोऽथ, शूलं(ञ्) जग्राह दानवः ।
आयातं(म्) मुष्टिपातेन, देवी तच्चाप्यचूर्णयत् ॥ 14 ॥

आविध्याथ गदां(म्) सोऽपि, चिक्षेप चण्डिकां(म्) प्रति ।
सापि देव्या त्रिशूलेन, भिन्ना भस्मत्वमागता ॥ 15 ॥

ततः(फ्) परशुहस्तं(न्) त- मायान्तं(न्) दैत्यपुङ्गवम् ।
आहत्य देवी बाणौघै- रपातयत भूतले ॥ 16 ॥

तस्मिन्निपतिते भूमौ, निशुम्भे भीमविक्रमे ।
भ्रातर्यतीव सङ्क्रुद्धः(फ्), प्रययौ हन्तुमम्बिकाम् ॥ 17 ॥

स रथस्थस्तथात्युच्चैर्- गृहीतपरमायुधैः ।
भुजैरष्टाभिरतुलैर्- व्याप्याशेषं(म्) बभौ नभः ॥ 18 ॥

तमायान्तं(म्) समालोक्य, देवी शङ्खमवादयत् ।
ज्याशब्दं(ञ्) चापि धनुषश् - चकारातीव दुः(स्)सहम् ॥ 19 ॥

पूरयामास ककुभो, निजघण्टास्वनेन च ।
समस्तदैत्यसैन्यानां(न्), तेजोवधविधायिना ॥ 20 ॥

ततः(स्) सिं(म्)हो महानादैस्- त्याजितेभमहामदैः ।
पूरयामास गगनं(ङ्), गां(न्) तथैव दिशो दश ॥ 21 ॥

ततः(ख्) काली समुत्पत्य, गगनं(ङ्) क्षमामताडयत् ।
कराभ्यां(न्) तन्निनादेन, प्राक्स्वनास्ते तिरोहिताः ॥ 22 ॥

अट्टाट्टहासमशिवं(म्), शिवद्वती चकार ह ।
तैः(श) शब्दैरसुरास्त्रेसुः(श), शुम्भः(ख्) कोपं(म्) परं(यँ) ययौ ॥ 23 ॥

दुरात्मं(म्)स्तिष्ठ तिष्ठेति, व्याजहाराम्बिका यदा ।
तदा जयेत्यभिहितं(न्), देवैराकाशसं(म्)स्थितैः ॥ 24 ॥

शुम्भेनागत्य या शक्तिर्, मुक्ता ज्वालातिभीषणा ।
आयान्ती वह्निकूटाभा, सा निरस्ता महोल्कया ॥ 25 ॥

सिं(म्)हनादेन शुम्भस्य, व्याप्तं(लँ) लोकत्रयान्तरम् ।
निर्घातनिः(स्)स्वनो घोरो, जितवानवनीपते ॥ 26 ॥

शुम्भमुक्ताञ्छरान्देवी, शुम्भस्तत्प्रहिताञ्छरान् ।
चिच्छेद स्वशरैरुग्रैः(श), शतशोऽथ सहस्रशः ॥ 27 ॥

ततः(स) सा चण्डिका क्रुद्धा, शूलेनाभिजघान तम् ।
स तदाभिहतो भूमौ, मूर्च्छितो निपपात ह ॥ 28 ॥

ततो निशुम्भः(स) सम्प्राप्य, चेतनामात्तकार्मुकः ।
आजघान शरैर्देवीं(ङ्), कालीं(ङ्) केसरिणं(न्) तथा ॥ 29 ॥

पुनश्च कृत्वा बाहूना- मयुतं(न्) दनुजेश्वरः ।
चक्रायुधेन दितिजश्- छादयामास चण्डिकाम् ॥ 30 ॥

ततो भगवती क्रुद्धा, दुर्गा दुर्गार्तिनाशिनी ।
चिच्छेद तानि चक्राणि, स्वशरैः(स) सायकां(म्)श्च तान् ॥ 31 ॥

ततो निशुम्भो वेगेन, गदामादाय चण्डिकाम् ।
अभ्यधावत वै हन्तुं(न्) , दैत्यसैनासमावृतः ॥ 32 ॥

तस्यापतत एवाशु, गदां(ञ्) चिच्छेद चण्डिका ।
खड्गेन शितधारेण, स च शूलं(म्) समाददे ॥ 33 ॥

शूलहस्तं(म्) समायान्तं(न्) , निशुम्भममरार्दनम् ।
हृदि विव्याध शूलेन, वेगाविद्धेन चण्डिका ॥ 34 ॥

भिन्नस्य तस्य शूलेन, हृदयान्निः(स्)सृतोऽपरः ।
महाबलो महावीर्यस्- तिष्ठेति पुरुषो वदन् ॥ 35 ॥

तस्य निष्क्रामतो देवी, प्रहस्य स्वनवत्ततः ।
शिरश्चिच्छेद खड्गेन, ततोऽसावपतद्भुवि ॥ 36 ॥

ततः(स) सिं(म)हश्चखादोग्रं(न), दं(म)ष्ट्राक्षुण्णशिरोधरान् ।
असुरां(म)स्तां(म)स्तथा काली, शिवदूती तथापरान् ॥ 37 ॥

कौमारीशक्तिनिर्भिन्नाः(ख), केचित्रेशुर्महासुराः ।
ब्रह्माणीमन्त्रपूतेन, तोयेनान्ये निराकृताः ॥ 38 ॥

माहेश्वरीत्रिशूलेन , भिन्नाः(फ) पेतुस्तथापरे ।
वाराहीतुण्डघातेन , केचिच्चूर्णीकृता भुवि ॥ 39 ॥

खण्डं(ङ्) खण्डं(ञ्) च चक्रेण, वैष्णव्या दानवाः(ख) कृताः ।
वज्रेण चैन्द्रीहस्ताग्र- विमुक्तेन तथापरे ॥ 40 ॥

केचिद्विनेशुरसुराः(ख) , केचित्रिष्टा महाहवात् ।
भक्षिताश्चापरे काली- शिवदूतीमृगाधिपैः ॥ 41 ॥

॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
निशुम्भवधो नाम नवमोऽध्यायः ॥

उवाच 2, श्लोकाः 39, एवम् 41, एवमादितः ॥ 543 ॥